

УДК 636.4:636.082

В.П. ПУНДИК, М.Д. ПЕТРІВ, кандидати сільськогосподарських наук

Ю.С. САМАРІН, П.Л. ШЕВЧУК, наукові співробітники

Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН

ОЦІНКА ГОСПОДАРСЬКО-КОРИСНИХ ОЗНАК ЧИСТОПОРОДНИХ І ПОМІСНИХ КНУРІВ І СВИНОМАТОК МЕТОДОМ КОНТРОЛЬНОГО ВИРОЩУВАННЯ МОЛОДНЯКУ

Встановлено, що схрещування кнурів породи ландрас зі свиноматками полтавської м'ясної породи підвищує їх продуктивність, а також поліпшує відгодівельні якості помісного молодняка.

Ключові слова: свині, порода, схрещування, продуктивність.

© Пундик В.П., Петрів М.Д.,

Самарін Ю.С., Шевчук П.Л., 2011

Передгірне та гірське землеробство і тваринництво. 2011. Вип. 53. Ч. I.

Інтенсифікація свинарства і ефективність його ведення залежить від раціонального використання генетичного потенціалу наявних порід, типів і ліній, а також найкращого їх поєднання для встановлення варіантів, за яких буде досягнуто найвищого ефекту гетерозису.

Внаслідок незбалансованої годівлі, а також низької якості кнурів, яких завозили для відтворення, у племрепродукторі “Стенятинський” Сокальського району ремонтний молодняк втратив свою племінну цінність, тому виникла потреба у поліпшенні відгодівельних та м'ясних якостей свиней полтавської м'ясної породи.

Для цього було завезено кнурів породи ландрас з метою використання їх при ввідному схрещуванні з свиноматками полтавської м'ясної породи [1 – 5].

Для вивчення продуктивності чистопородних кнурів полтавської м'ясної породи і помісного кнура ландрас х полтавська м'ясна № 869 було проведено дослід методом контрольного вирощування молодняку, одержаного від свиноматок заводських родин Бистрої, Пальми і Ворскли.

Репродуктивні якості вивчали на трьох основних свиноматках різних родин, спарованих із кожним з вказаних вище кнурів (табл. 1).

1. Репродуктивні якості підслідних свиноматок (n=3)

Показники	Кнури			Середнє
	Муфлон 37	Муфлон 131	Ландрас 869	
Багатоплідність, гол.	9,7±0,35	10,3±0,49	11,0±1,17	10,3
Великоплідність, кг	1,22±0,01	1,19±0,02	1,20±0,01	1,20
Молочність, кг	61,2±1,25	65,1±0,89	69,2±1,75	65,2
В 2-місячному віці:				
кількість поросят, голів	8,7±0,28	9,3±0,17	10,0±0,36	9,3
жива маса гнізда, кг	145,3±5,13	154,3±4,51	169,3±6,87	156,3
середня жива маса 1 гол., кг	16,8±0,35	16,5±0,59	16,9±0,61	16,7
Збереженість при відлученні, %	89,6	90,3	90,1	90,0

Проведений аналіз показав, що найвищі показники продуктивності одержано від свиноматок, спарованих з помісним кнуром ландрасом 869, багатоплідність яких становила 11,0 голів, молочність 69,2 кг. Нижчими виявилися репродуктивні якості у

свиноматок, спарованих з кнурами полтавської м'ясної породи Муфлоном 37 і Муфлоном 131, багатоплідність яких становила відповідно 9,7 і 10,3 голови, молочність – 61,2 і 65,1 кг.

У 2-місячному віці у свиноматок, спарованих з помісним кнуром ландрасом 869, була найвища жива маса гнізда (169,3 кг), а також середня жива маса 1 голови (16,9 кг).

Після досягнення тримісячного віку було відібрано і поставлено на контрольне вирощування по 12 свинок і кнуриць від кожного кнура. Оцінку відгодівельних якостей проводили за середньодобовими приростами і скороспілістю, або віком при досягненні підсвинками живої маси 100 кг.

2. Результати контрольного вирощування молодяку свиней породи ландрас і полтавської м'ясної породи (M±m)

Показники	Кличка та індивідуальний номер кнура		
	Муфлон 37	Муфлон 131	Ландрас 869
На початку дослідю:			
жива маса, кг	28,1±0,68	28,7±0,49	29,4±0,51
вік, дні	93,6±0,39	90,4±0,27	97,2±0,44
В кінці дослідю:			
жива маса, кг	100	100	100
вік, дні	203,5±0,52	205,2±0,63	202,7±0,42
Приріст за період вирощування:			
загальний, кг	71,1±0,63	71,3±0,41	70,6±0,39
середньодобовий, г	647±7,03	621±5,87	669±4,93
Кількість днів на досліді	109,9±0,41	114,8±0,75	105,5±0,91
Вік досягнення живої маси 100 кг	203,5±0,58	205,2±0,65	202,7±0,37
Середньодобовий приріст від народження до досягнення живої маси 100 кг, г	491±2,15	487±1,54	493±2,88
Товщина шпигу над 6 – 7 грудними хребцями, мм	25,1±0,24	24,7±0,19	24,3±0,28

Аналізуючи одержані дані, потрібно відзначити, що найвищу інтенсивність росту за дослідний період спостерігали у потомків помісного кнура ландраса 869, середньодобові прирости яких становили 669 г, а скороспілість виявилася найкращою (202,7 дня). Нижчою енергією росту характеризувалися нащадки кнуриць полтавської м'ясної породи Муфлона 37 і Муфлона 131, які при

середньодобових приростах відповідно 647 і 621 г живої маси 100 кг досягли у віці 203,5 і 205,2 дня.

Нашими дослідженнями встановлено, що найкращим серед кнурів як за репродуктивними якостями свиноматок, так і за результатами оцінок молодняку методом контрольного вирощування виявився помісний кнур ландрас 869. Відібрані від нього потомки з найвищою продуктивністю будуть використані в селекційному процесі для поліпшення відгодівельних і м'ясних якостей свиней полтавської м'ясної породи племрепродуктора "Стенятинський".

Висновки

1. Найвища продуктивність була у свиноматок, спарованих з кнуром породи ландрас 869, багатоплідність яких становила 11,0 гол., молочність – 69,2 кг, кількість поросят у 2 міс. – 10,0 голови, а жива маса гнізда – 169,3 кг.

2. Аналіз результатів контрольного вирощування молодняку свиней, одержаного від різних кнурів, показав, що найвищі відгодівельні показники були у помісних потомків ландраса 869, які при середньодобових приростах 669 г досягнули живої маси 100 кг у віці 202,7 дня.

3. Потомство Муфлона 37 і Муфлона 131 характеризувалося нижчою продуктивністю. Так, при середньодобових приростах 647 і 621 г нащадки цих кнурів досягнули живої маси 100 кг у віці 203,5 і 205,2 дня.

Література

1. Акімов С. Основні напрямки подальшої роботи по вдосконаленню свиней полтавської та української м'ясних порід / С. Акімов, Л. Перетяцько // Тваринництво України. – 2002. – № 5. – С. 23 – 24.

2. Баньковский Б. Методы и практика выведения специализированных мясных пород, типов и линий свиней / Б. Баньковский // Свиноводство. – 1966. – № 1. – С. 15 – 21.

3. Бордун О. Відтворна здатність свиноматок при використанні кнурів зарубіжної селекції / О. Бордун // Тваринництво України. – 2004. – № 11. – С. 19.

4. Кучер М. С. Підвищення відгодівельних і м'ясних якостей свиней / М. С. Кучер, І. С. Іващук. – К. : Урожай, 1993. – 200 с.

5. Технологія виробництва продукції свинарства / В. І. Герасимов [та ін.]. – Х. : Еспада, 2010. – 448 с.